

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرچینې

فوق العاده کڼه

- د تقنیني فرمان د صادرولو قانون
- قانون صدور فرمان تقنیني
- د ښاري غیر رسمي ملکیتونو
- مقرره تنظیم امور ملکیت
- د چارو د تنظیم مقرره
- های غیر رسمي شهرى

تاریخ نشر: (۷) حوت سال ۱۳۹۶ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۲۸۵)

د خپرېدو نېټه: ۱۳۹۶ هـ . ش کال دکب د میاشتي (۷)
پرله پسې نمبر: (۱۲۸۵)

د امتياز خاوند: د عدليې وزارت
مسئول چلوونکي: قانونمل محمدرحيم "دقيق"
٠٧٠٠٥٨٧٤٥٧
د دفتر تيلفون: ٠٢٠٢٣١٤٢٩٨
مرستيال: نور علم ٠٧٠٠١٤٧١٧٨
مهمم: محمد جان ٠٧٤٧٦٢٧٩٣٠
وب سايت: www.moj.gov.af

قيمت (به اساس قرارداد): (١٦,٨) افغانی
تیراژ چاپ: (٣٠٠٠) جلد
تعداد صفحات به شمول پشتی: (٥٦) صفحه
مطبعه: پرویز
آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات و ارتباط عامه، سرک (١٥) وزیر محمد اکبر خان (شیرپور) کابل

جمهوری اسلامی افغانستان

محترم داکتر عبدالبصير "انور" وزير
عدليه؛

شماره: (۳۳۴۱)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۳

طرح تقينی اعضای ولسی
جرگه پیرامون قانون صدور
فرمان تقينی که به اساس
مصوبه شماره (۲۸۶) مؤرخ
۱۳۹۶/۹/۱۳ ولسی جرگه
مجدداً با دو ثلث آرای کل
اعضای آن تصویب گردید،
نسبت مغایرت آن با احکام
قانون اساسی با رعایت حکم
ماده (۱۲۱) قانون مذکور،
غرض بررسی مطابقت
آن به ستره محکمه جمهوری
اسلامی افغانستان ارجاع که
اینک قرار شورای عالی ستره
محکمه در ضمیمه نامه
شماره (۷۹۳) مؤرخ
۱۳۹۶/۱۱/۲۴ آمریست

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزیر بناغلی ډاکټر
عبدالبصير "انور"؛

ګڼه: (۳۳۴۱)

نېټه: ۱۳۹۶ / ۱۲ / ۳

د تقينی فرمان د صادرولو د قانون
په اړه د ولسی جرگې د غړيو تقينی
طرحه چې د ولسی جرگې
د ۱۳۹۶ / ۹ / ۱۳ نېټې د (۲۸۶)
ګڼې مصوبې پر بنسټ، د هغو د ټولو
غړيو په دوه ثلثه رایو سره د دوه یم
خل لپاره تصویب شوه، د اساسی
قانون له حکمونو سره د هغې د
مغایريت په نسبت، د یادشوي قانون
د (۱۲۱) مادې د حکم په رعایت
سره، د هغې د مطابقت د بررسی
په غرض، د افغانستان اسلامي
جمهوریت سترې محکمې ته ارجاع
شوه چې دادی د قضائیه قوې د
اداري لوی آمریست
د ۱۳۹۶ / ۱۱ / ۲۴ نېټې (۷۹۳)
ګڼې لیک په ضمیمه کې د سترې

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۸۵)

۱۳۹۶/۱۲/۷

عمومي اداري قوه قضائيه
واصل گرديد.

بناءً قانون متذکره همراه با قرار
شورای عالی ستره محکمه به
شما ارسال گردید تا به
نشر آن در جریده رسمی اقدام
نمائید.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

محکمي د عالي شوري قرار
راورسيد.

پر دې بنا يادشوی قانون د سترې
محکمي د عالي شوري له قرار سره يو
ځای تاسو ته در واستول شو خو په
رسمي جریده کې د هغه په خپرولو
اقدام وکړئ.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوریت رئیس

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۸۵)

۱۳۹۶/۱۲/۷

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

طرح اعضای ولسی جرگه

پیرامون قانون صدور فرمان

تقنینی با دو ثلث آراء کل اعضا

شماره مسلسل: (۲۸۶)

تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۹/۱۳

ولسی جرگه بتأسی از حکم فقره

(۱) ماده (۹۰) و ماده (۱۰۰)

قانون اساسی، در جلسه عمومی

روز دوشنبه مؤرخ ۱۳ ماه قوس

سال ۱۳۹۶، طرح اعضای

ولسی جرگه پیرامون قانون

صدور فرمان تقنینی، مصوبه

شماره (۲۴۶) مؤرخ ۲۹ ماه

قوس سال ۱۳۹۵ شورای ملی

مجدداً با دو ثلث آراء کل

اعضاء تصویب گردید.

عبدالرووف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د ټولو غړيو دوه ثلث رأيو سره، د

تقنيني فرمان د صدور د قانون په

هکله د (ولسي جرگې د غړيو) طرحه

مصوبه

پرله پسې گڼه: (۲۸۶)

د تصویب نېټه: ۱۳۹۶/۹/۱۳

ولسي جرگې د اساسي قانون د (۹۰)

مادې د (۱) فقرې او (۱۰۰) مادې د

حکم له مخې د ۱۳۹۶ کال د ليندۍ

مياشتې د ۱۳ نېټې د دوشنبې ورځې

په عمومي غونډه کې د تقينې فرمان د

صدور د قانون په هکله د

(ولسي جرگې د غړيو) طرحه د ملي

شوري د ۱۳۹۵ کال د ليندۍ

مياشتې د ۲۹ نېټې (۲۴۶) گڼه

مصوبه د دوه یم ځل لپاره د ټولو غړو

په دوه ثلث رايو سره تصویب کړه.

عبدالرووف ابراهیمی

د ولسي جرگې رئیس

جمهوری اسلامی افغانستان

ستره محکمه

شورای عالی

قرار قضائی (۷۱) مورخ

۱۳۹۶/۱۱/۱۴ در مورد عدم

مطابقت قانون صدور فرمان تقنینی با

قانون اساسی افغانستان!

هیأت قضایی شورای عالی
ستره محکمه در جلسه مورخ
۱۳۹۶/۱۱/۱۴ خویش به ارتباط
مکتوب شماره (۱۲۴۶۹) مورخ
۱۳۹۶/۱۰/۱۰ ریاست امور حقوقی،
تقنینی و قضایی معاونیت انسجام امور
دولت، ریاست عمومی اداره امور
ریاست جمهوری که حاوی جریان ذیل
می باشد:

((چنانچه آگاهی دارند، قبلاً شورای
ملی طرحی را تحت عنوان (قانون
صدور فرمان تقنینی) به تصویب رسانید
و جهت توشیح رئیس جمهوری اسلامی
افغانستان به این اداره ارسال
نمود. مقام عالی ریاست جمهوری آنرا

د افغانستان اسلامي جمهوریت

ستره محکمه

عالي شوري

د افغانستان له اساسي قانون سره د

تقنيني فرمان د صادرولو د قانون د نه

مطابقت په هکله د ۱۳۹۶/۱۱/۱۴

نېټې (۷۱) گڼه قضايي قرار!

د سترې محکمې د عالي شوري قضايي
هيئت پخپله د ۱۳۹۶/۱۱/۱۴ نېټې
غونډه کې د جمهوري رياست د چارو
د ادارې لوی رياست د دولت د چارو
د سمون د معاونيت د حقوقي، تقنيني
او قضايي چارو د رياست
د ۱۳۹۶/۱۰/۱۰ نېټې د (۱۲۴۶۹)
گڼه مکتوب په اړوند، چې د لاندې
جريان لرونکی دی:

((څرنگه چې پوهېږئ، مخکې
ملي شوري د (تقنيني فرمان د صادرولو
د قانون) تر عنوان لاندې يوه طرحه
تصويب کړه او د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس د توشیح لپاره يې
دې ادارې ته راواستوله، د جمهوري

ریاست عالی مقام هغه د اساسي قانون له حکمونو سره په مغایرت کې وبلله او له (۹۴) مادې سره سم یې د دوه یم ځل لپاره ولسي جرگې ته مسترده کړه او په عین حال کې د کابینې د تصویب پرېنست، د تفسیر لپاره د سترې محکمې ښاغلي مقام ته هم ارجاع شوه. چې تر اوسه پورې د سترې محکمې د ښاغلي مقام لخوا دې ادارې ته ځواب ندې رارسېدلې. ولسي جرگې یاده شوې مصوبه د افغانستان د اساسي قانون د (۹۴) مادې پرېنست د ټولو غړیو د رایو په دوه ثلثه د دوه یم ځل لپاره تصویب کړه او دې ادارې ته یې استولې ده چې له یادې شوې مادې سره سم یاده شوې مصوبه توشیح شوې او نافذه کښل کېږي، پدې منظور، د افغانستان د اسلامي جمهوریت کابینې پنځپله د ۱۳۹۶/۱۰/۶ نېټې په (۱۶) گڼه غونډه کې داسې فیصله وکړه:

(د جمهوري ریاست د چارو ادارې لوی ریاست موظف دی څو زر تر زره

در مغایرت با احکام قانون اساسی دانست و طبق ماده (۹۴) دوباره به ولسي جرگه مسترد نمود و در عین حال بر اساس تصویب کابینه، جهت تفسیر به مقام محترم ستره محکمه نیز ارجاع گردید. که تا کنون پاسخ مقام محترم ستره محکمه به این اداره مواصلت نموده است ولسي جرگه مصوبه مذکور را بر اساس ماده (۹۴) قانون اساسی افغانستان با دوثلث آرای کل اعضاء دوباره مورد تصویب قرار داده و به این اداره ارسال کرده است که طبق ماده مذکور مصوبه متذکره توشیح شده و نافذ محسوب میگردد. بدین منظور، کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در جلسه شماره (۱۶) مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۶ خویش چنین فیصله نمود:

(ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری موظف است تا به زودترین

له اساسي قانون سره د تقنيني فرمان د صادرولو د قانون د مطابقت بررسي د افغانستان اسلامي جمهوريت له سترې محكمې څخه وغواړي).

ددې ملحوظ له مخې، موضوع د كابينې له فيصلې سره سم او د افغانستان د اساسي قانون د (۱۲۱) مادې پر بنسټ، له اساسي قانون سره د مطابقت د بررسي لپاره د لاندې مشخصو مواردو په يادولو سره هغه محترم مقام ته ارجاع شوه. خو د هغې له مخې او د موضوع د استعجاليت او اهميت پر بنسټ د خپلې بررسي پايلې په ممكن ژر وخت كې دې ادارې ته وړاندې كړي او له دې لارې د جمهوري رياست د لوړ مقام حضور ته وړاندې شي:

۱- آيا ملي شوري د داسې قانون د وضع كولو واک لري ترڅو د جمهور رئيس واکونه په هغو حدودو كې چې د اساسي قانون په (۷۹) ماده كې ياد شوي دي، محدود كړي؟

۲- د ياد شوي قانون د پنځمې مادې

فرصت بررسي مطابقت قانون صدور فرمان تقينی را با قانون اساسی از ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان مطالبه نماید).

روی این ملحوظ، موضوع طبق فیصله کابینه و بر اساس ماده (۱۲۱) قانون اساسی افغانستان جهت بررسی مطابقت آن با قانون اساسی با ذکر موارد مشخص ذیل الذکر به آن مقام محترم ارجاع گردید تا به رویت آن و بنابر استعجالیت و اهمیت موضوع نتایج بررسی خویش را به اسرع وقت ممکن به این اداره ارایه فرموده و از این طریق حضور مقام عالی ریاست جمهوری تقدیم گردد:

۱- آیا شورای ملی صلاحیت وضع چنین قانونی را دارد تا صلاحیت های رئیس جمهوری اسلامی در حدودی که در ماده (۷۹) قانون اساسی ذکر است، را محدود نماید؟

۲- در فقره (۳) ماده پنجم

و فقره (۲) ماده ششم قانون متذکره، موضوع عدم موجودیت قانون تذکر رفته و صدور فرمان تقنینی را در موجودیت قانون منع قرار داده و در عین حال آنرا از اعتبار ساقط دانسته است. اصل بحث اینجاست که ممکن است قانون در زمینه وجود داشته باشد، ولی نیاز به تعدیل آن باشد و یا هم پاسخگویی نیازمندی های زمان نباشد.

بناءً بادر نظر داشت تعهدات حکومت جهت رفاه جامعه و تعهدات آن در قبال جامعه جهانی، حکومت ناگزیر است تا به این تعهدات به شکل عاجل عمل نماید.

۳- عاجل بودن در فقره (۲) ماده سوم قانون چنین تعریف گردیده است: (موضوعی است مرتبط با منافع ملی، تمامیت ارضی، امنیت و ثبات کشور که در زمینه قانون نافذ وجود نداشته باشد). بر اساس ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان، تشخیص ضرورت عاجل از

په (۳) فقره او د شپږمې مادې په (۲) فقره کې، د قانون د نه شتون له موضوع څخه یادونه شوی او د تقنیني فرمان صادرول یې د قانون په شتون کې منع کړي او په عین حال کې هغه یې له اعتبار څخه ساقط کړي. اصل بحث دلته دی چې شونې ده په دې برخه کې قانون شتون ولري، خو د هغه تعدیل ته اړتیا وې او یا هم د وخت د اړتیاوو ځواب ویونکی نه وي.

پر دې بنا د ټولني د هوساينې لپاره د حکومت د ژمنو او د نړيوالې ټولني پر وړاندې او د هغو د ژمنو په پام کې نيولو سره، حکومت اړ دی څو پر دغو ژمنو په بېرني ډول عمل وکړي.

۳- عاجل والی د قانون د درېیمې مادې په (۲) فقره کې داسې تعریف شوی دی: (له ملي گټو، ځمکنۍ بشپړتیا، د هېواد له امنیت او ثبات سره مرتبته موضوع ده چې پدې برخه کې نافذه قانون شتون ونلري). د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې پر بنسټ د بېرني ضرورت تشخیص د حکومت

صلاحیت‌های حکومت است زیرا حکومت بهتر می‌داند که کدام قضایا و موارد استعجالیت دارند و بایست طی فرمان نافذ گردند. در عین حال موضوعات مرتبط به منافع ملی، دفاع از تمامیت ارضی، امنیت و ثبات کشور با توجه به ماده (۷۵) قانون اساسی افغانستان جزء وظایف حکومت اند.

بادر نظر داشت موارد فوق الذکر، چنین استنباط می‌گردد که شورای محترم ملی با تصویب این طرح، علاوه بر اینکه از مفاد ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان چشم پوشی نموده، با عبور از وظایف نظارتی خویش، در اجرای وظایف حکومت عملاً مداخله نموده است. زیرا از دید ما شورای محترم ملی صلاحیت وضع محدودیت بر نحوه صدور فرمان تقنینی را نداشته و شرایط صدور فرمان تقنینی در ماده متذکره به گونه واضح و صریح درج گردیده

له واکونو څخه دی ځکه حکومت بڼه پوهېږي چې کوم قضایا او موارد استعجالیت لري او مناسب دي تر څو د تقنیني فرمان په ترڅ کې نافذ شي. په عین حال کې له ملي ګټو (منافع)، له ځمکنی تمامیت څخه دفاع، د هېواد امنیت او ثبات سره اړوند موضوعات، د افغانستان د اساسي قانون (۷۵) مادې ته په کتو د حکومت د دندو برخه ده.

د پورته یادو شوو مواردو له په پام کې نیولو سره، داسې استنباطېږي چې ملي شوري ددې طرحې په تصویب سره، سربېره پر دې چې د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې له مفادو څخه یې سترګې پټې کړي، د خپلو څارنیزو دندو څخه په تېرېدو (عبور)، د حکومت د دندو په اجراء کولو کې یې په عملي ډول مداخله کړی. ځکه زموږ له نظره محترمه ملي شوري د تقنیني فرمان د صادرولو په ډول د محدودیت د وضع واک نلري او په یاده شوې ماده کې د تقنیني فرمان د صادرولو شرایط په واضح او صریح ډول درج

شوي دي او ملي شوري نشي کولی د حکومت لپاره تکلیف تعیین کړي چې په کومو مواردو کې کولی شي تقنیني فرمان صادر کړي او په کومو مواردو کې نشي کولی؟

له دې امله د افغانستان اسلامي جمهوریت د کابینې د فیصلې پر بنسټ او د افغانستان د اساسي قانون د (۱۲۱) مادې له حکم سره په مطابقت کې، موضوع د افغانستان له اساسي قانون سره د یادشوي قانون د مطابقت د بررسی لپاره په درناوي ارجاع شو. یو ځل بیا په درنښت سره غوښتنه کېږي خو د موضوع د استعجالیت او اهمیت پر بنا، د خپلې بررسی پایلې په ممکن ژر وخت کې له دې ادارې سره شریکې کړي خو له دې لارې د وروستي تصمیم نیولو لپاره، د جلالتماب جمهور رئیس حضور ته وړاندې شي. د یادشوي قانون یوه کاپي او نور پیوسته (منضمه) سندونه له دې لیک سره یو ځای وړاندې کېږي)).

په لاندې توګه موضوع د سترې

است و شورای ملی نمی تواند برای حکومت تعیین تکلیف نماید که در کدام موارد می تواند فرمان تقنینی صادر کرد و در کدام موارد نمی توان؟

لذا بر اساس فیصله کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و در مطابقت با حکم ماده (۱۲۱) قانون اساسی افغانستان، موضوع جهت بررسی مطابقت قانون مذکور با قانون اساسی افغانستان احتراماً ارجاع گردید. یک بار دیگر احترامانه تقاضا می‌گردد تا بنابر استعجالیت و اهمیت موضوع، نتایج بررسی شان را در اسرع وقت ممکن با این اداره شریک ساخته تا از این طریق جهت اتخاذ تصمیم نهایی، حضور جلالتماب رئیس جمهوری تقدیم گردد. یک کاپی از قانون مذکور و سایر اسناد منضمه پیوست این نامه تقدیم است)).

موضوع ذیلاً تحت غور ستره محکمه

محکمې تر غور لاندې ونيول شوه: د افغانستان له اساسي قانون سره د ((تقيني فرمان د صادرولو د قانون)) مطابقت د افغانستان د اساسي قانون د (۱۲۱) مادې د درج شوي حکم په اتکاء، د ((تقيني فرمان د صادرولو قانون)) چې په وروستيو کې د ملي شوري له خوا تصويب او د هغه د (۹۴) مادې له حکم سره سم، توشیح شوی کنل کېږي، له قانوني ستونزو (اشکالاتو) سره مخامخ دی چې په لاندې توګه هغوي ته اشاره کېږي:

۱- د منل شوو پرنسيپونو او په افغانستان کې د قانون جوړونې د قواعدو له نظره، په ټوليز ډول، د فرعي قوانينو د وضع مېني د افغانستان په اساسي قانون کې د هغه د صريح حکم پېشيني جوړوي، چې هغه ارګانيک قانون بولي. څرنگه چې د افغانستان د اساسي قانون په متعددو موادو کې په هغو تصريح شوي، خو له قوانينو څخه ځينې نور، د دولت د رکتونو ضرورت ته په کتو، په اساسي قانون کې د هغه د

قرار گرفت:

مطابقت قانون ((صدور فرمان تقيني)) با قانون اساسی افغانستان متکی به حکم مندرج ماده (۱۲۱) قانون اساسی افغانستان، ((قانون صدور فرمان تقيني)) که اخيراً از جانب شورای ملی تصویب و طبق حکم ماده (۹۴) توشیح شده محسوب می گردد، به اشکالات قانونی مواجهه بوده که ذیلاً به آنها اشاره می شود:

۱- از نظر پرنسيپ های قبول شده و قواعد قانون گذاری در افغانستان، بطور کل، بنای وضع قوانين فرعی پېشيني حکم صريح آن در قانون اساسی افغانستان تشکیل ميدهد، که آنرا قانون ارګانيک می ناميد. چنانچه در موارد متعدد قانون اساسی افغانستان به آن تصريح گردیده، اما برخی ديگری از قوانين، نظر به ضرورت ارکان دولت بدون تصريح بنای آن در قانون اساسی،

طرح، ترتیب و طی مراحل می گردد که این دسته را قوانین عادی می نامند.

بدین ملحوظ، صلاحیت طرح قوانین ارگانیک به استثنای قانون مندرج ماده (۱۱۶) قانون اساسی، مشترکاً مربوط قوه اجرائیه و مقننه می باشد، ولی طرح قانون عادی نظریه عرصه کاری، از صلاحیت های اختصاصی هر یک از قوای ثلاثه بشمار می رود. چنانکه در مواد (۹۷ و ۹۵) قانون اساسی افغانستان به آن اشاره شده است.

با رعایت این پرنسیپ، طرح و تصویب ((قانون صدور فرمان تقنینی من جانب ولسی جرگه از یک طرف)) با در نظر داشت ماده (۷۹) قانون اساسی به طور کل، تشبث و اصطکاک در صلاحیت حکومت و قوه اجرائیه تلقی می گردد و از جانبی هم چون احکام مندرج مواد (۷۹ و ۹۷) قانون اساسی صراحتاً، اشارتاً یا

مبنی د تصریح پرته، طرح، ترتیب او له پراوونو څخه تېرېږي چې دغه ډله عادي قوانين يادېږي.

پدې ملحوظ، د اساسي قانون په (۱۱۶) ماده کې د درج شوي قانون په استثنای د ارگانیکو قوانینو د طرحې واک، په گډه توگه (مشترکاً) د اجرائیه او مقننه قوې پورې اړوند دي، خو د عادي قوانینو طرحه کاري برخې ته په کتو، له درې گونو (ثلاثه) قواوو څخه د هرې یوې له ځانگړو واکونو څخه گڼل کېږي. څرنګه چې د افغانستان د اساسي قانون په (۹۷ او ۹۵) مادو کې هغو ته اشاره شوې ده.

ددې پرنسیپ په رعایتولو سره، ((له یوه لوري د ولسي جرگې لخوا د تقنیني فرمان د صادرولو د قانون)) طرحه او تصویب د اساسي قانون د (۷۹) مادې په پام کې نیولو سره، په ټولیز ډول، د حکومت او اجرائیه قوې په واک کې تشبث او اصطکاک گڼل کېږي او له بل اړخ څخه هم څرنګه چې د اساسي قانون په (۷۹ او ۹۷)

دلالتاً راجع به وضع قانون مشخص در عرصه تنظيم امور مربوط به فرمان تقنينی حکم معینی را پیشینی نه نموده، بناء استناد بر وضع آن، اضافت بر قانون اساسی پنداشسته می شود.

۲- مطابق حکم ماده (۹۷) قانون اساسی افغانستان، پیشنهاد طرح قانون از جانب حکومت در حالت انعقاد اجلاس شورای ملی نخست به ولسی جرگه، تقدیم میگردد، اما چنانچه در فوق نیز به آن اشاره شد، ماده (۷۹) قانون اساسی حالات خاصی را برای صدور فرمان تقنینی حکومت (منحیث قانون) که همانا (تعطیل ولسی جرگه) و (ضرورت عاجل) میباشد، قید نموده و توشیح رئیس جمهور بر آنرا شرط اجرائی و تنفیذی وضع نموده است.

۳- قانون اساسی افغانستان، اصل را بر این بنا نموده است که با توجه به مسئله تفکیک قوا، پیشنهاد طرح قانون

مادو کې درج شوي حکمونه صراحتاً، اشارتاً یا دلالتاً د تقنيني فرمان اړوندو چارو د تنظيم په برخه کې ټاکلی حکم پیشيني کړی ندی، پر دې بناء د هغه په وضع استناد، پر اساسي قانون اضافت پېژندل کېږي.

۲- د افغانستان د اساسي قانون د (۹۷) مادې له حکم سره سم، د حکومت لخوا د قانون د طرح وړاندیز، د ملي شوري د اجلاس د جوړېدو په حالت کې ولسي جرگې ته وړاندې کېږي، خو څرنگه چې پورته هم هغې ته اشاره وشوه، د اساسي قانون (۷۹) ماده، د حکومت د تقنيني فرمان (د قانون په توگه) د صادرولو لپاره خاص حالات چې هماغه (د ولسي جرگې د رخصتۍ) او (بېړنۍ اړتيا) ده. قید کړي او پر هغه يې د جمهور رئیس توشیح اجرائي او تنفیذي شرط وضع کړی دی.

۳- د افغانستان اساسي قانون دا اصل چې د قواوو د تفکیک مسئلې ته په کتو، د اساسي قانون له (۹۷) مادې

مطابق ماده (۹۷) قانون اساسی از جانب حکومت یا اعضای شورا صورت می‌گیرد و پیشنهاد طرح قانون در ساحة تنظيم امور قضایی مطابق ماده (۹۵) قانون اساسی از طرف ستره محکمه توسط حکومت صورت گرفته می‌تواند.

دلیل اینکه چرا قانون گذار افغانستان مرجع پیشنهاد طرح قانون را به صورت عام به اعتبار ساحة کاری ارکان ثلاثه دولت در ماده (۹۷) و (۹۵) قانون اساسی مشخص نموده، این است که صلاحیت های قانونی یک قوه توسط قوه دیگر محدود نگردد.

مطابق ماده (۹۴) قانون اساسی افغانستان، قانون مصوبه هر دو مجلس شورای ملی است که به توشیح رئیس جمهور رسیده باشد، مگر اینکه در قانون اساسی طور دیگری تصریح گردیده باشد. از جمله مگر اینکه در این قانون اساسی طور دیگری تصریح گردیده باشد) به وضاحت

سره سم د قانون د طرح وړاندیز د حکومت یا د شوري د غړو لخوا صورت مومي او د قضايي چارو د تنظيم په ساحه کې د قانون د طرح وړاندیز د اساسي قانون له (۹۵) مادې سره سم د سترې محکمې لخوا د حکومت په واسطه صورت نیولی شي.

ددې دلیل چې ولې د افغانستان قانون جوړوونکي د قانون د طرح د وړاندیز مرجع په عام صورت سره د دولت د ثلاثه ارکان د کاري ساحې په اعتبار سره د اساسي قانون په (۹۷) او (۹۵) ماده کې مشخص کړي، دادی چې د یوې قوې قانوني واکونه د بلې قوې پواسطه محدود نشي.

د افغانستان د اساسي قانون له (۹۴) مادې سره سم، قانون د ملي شوري د دواړو مجلسونو مصوبه ده چې د جمهور رئیس توشیح ته رسېدلې وي، خو دا چې په اساسي قانون کې بل ډول تصریح شوي وي. له دې ډلې (خو دا چې په دې اساسي قانون کې په بل ډول تصریح شوي وي) په وضاحت سره

معلوم می‌گردد که قانون اساسی در وضع و تصویب قوانین، استثنائی را قایل شده است که از جمله احکام ماده (۷۹) قانون اساسی می‌باشد. در ماده مذکور در حالت خاص برای حکومت صلاحیت داده شده است که می‌تواند فرامین تقنینی را به استثناء امور مالی و بودجه و آنهم در حالت تعطیل ولسی جرگه و ضرورت عاجل ترتیب نماید و فرامین تقنینی مذکور، بعد از توشیح رئیس جمهور حکم قانون را حایز می‌شود. از این حکم به وضاحت استنباط می‌شود، که موارد تخصیص (امور مالی و بودجه) و (حالت تعطیل و ضرورت عاجل) در نص صریح ماده مذکور پیشبینی شده است و هر گونه تقييد ديگر مانند ((تصویب قانون صدور فرمان تقنینی)) نیز اضافه بر نص قانون اساسی افغانستان می‌باشد.

۴- در رابطه به ضرورت عاجل که در ماده (۷۹) قانون اساسی

معلوم‌بېري چې اساسي قانون د قوانينو په وضع او تصویب کې، استثنآت لري چې د هغې له جملې څخه د اساسي قانون د (۷۹) مادې حکمونه دي. په ياده شوې ماده کې د حکومت لپاره په ځانگړي حالت کې واک ورکړل شوی دی چې کولی شي د مالي او بودجې چارو په استثناء تقنيني فرامين او هغه هم د ولسي جرگې د رخصتۍ او د عاجل ضرورت په حالت کې ترتيب کړي او ياد شوي تقنيني فرامين، د جمهور رئيس له توشیح څخه وروسته د قانون حکم لري. له دې حکم څخه په وضاحت سره استنباطېږي چې د (مالي او د بودجې چارې) او د (رخصتۍ حالت او بېړنی ضرورت) دتخصیصولو موارد د يادې شوې مادې په صريح نص کې پېشبیني شوي دي او هر بل ډول تقييد لکه (د تقنيني فرمان د صادرولو د قانون) تصویب هم د افغانستان د اساسي قانون پر نص اضافه دی.

۴- د بېړني ضرورت په اړوند چې د افغانستان د اساسي قانون په (۷۹) ماده

افغانستان مسجل دی، باید متذکر شد که هدف همان ضرورتی است که حکومت در ساحه کاری خود، احساس نموده و غرض رفع آن فرمان تقنینی صادر می نماید، تا اداره و تنظیم امور که در آن باب ضرورت بر وضع فرمان تقنینی دیده شده است، جنبه الزامی و قانونی را به خود احراز نماید. بدین مفهوم، که هر نوع اعمال حکومت و احراز صلاحیت از جانب آن، باید توسط قانون تنظیم گردد. اینکه حکومت بر مبنای ماده (۷۹) و به اساس ضرورت عاجل لازم می بیند که فرمان تقنینی ترتیب نماید، در واقع بیانگر قانون مند نمودن اجراءات در ساحه کاری حکومت میباشد. البته با توجه به اینکه فرامین تقنینی باید در خلال سی روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به آن شورا تقدیم گردد و اگر فرمان مذکور از طرف شورای ملی رد شود از اعتبار ساقط

کې مسجل دی، باید یادونه وشي چې موخه هماغه ضرورت دی چې حکومت پخپله کاري ساحه کې احساس کړي او د هغې د لرې کولو په غرض، تقنیني فرمان صادروي خو هغه اداره او د چارو تنظیم چې په هغه برخه کې د تقنیني فرمان د وضع کولو ضرورت لېدل شوی دی الزامي او قانوني اړخ پیدا کړي. پدې مفهوم، چې د حکومت د اعمالو هر ډول او د هغه له اړخ د واک ترلاسه کول، باید د قانون په واسطه تنظیم شي دا چې حکومت د (۷۹) مادې پر بنا او د بېرني ضرورت پر بنسټ، لازم بولي چې تقنیني فرمان ترتیب کړي، په واقعیت کې د حکومت په کاري ساحه کې د اجراءاتو د قانونمند کېدو بیانونکی دی. البته دې ته په پاملرنې سره چې تقنیني فرامین باید د ملي شوري د لومړنۍ غونډې د جوړېدو له نېټې څخه د دېرشو ورځو په ترڅ کې هغې شوري ته وړاندې کړي او که چېرې یادشوی فرمان د ملي شوري له خوا رد شي له اعتبار څخه

ساقطېږي.

ددغو مراتبو په يادولو سره، د سترې محکمې عالي شورې د افغانستان د اساسي قانون د (۱۲۱) مادې له هدايت سره سم، په دې اړه لاندې قرار صادر کړ:

د قرار نص: د پورته دلايلو له مخې، دا چې د (تقيني فرمان د صادرولو د قانون) د تصويب په اړه د ملي شورې د ۱۳۹۵/۹/۲۹ نېټې (۲۴۶) گڼه او د ۱۳۹۶/۹/۱۳ نېټې (۲۸۶) گڼه مصوبې د افغانستان له اساسي قانون سره په مطابقت کې ندي، پر دې بنا د هغو په قانوني او حقوقي نه اعتبار تصميم ونيول شو.

قضاوتپوه برات علي "متين"

د سترې محکمې د عالي شورې غړی

قضاوتپوه عبدالحسيب "احدي"

د سترې محکمې د عالي شورې غړی

قضاوتپوه محمد زمان "سنگري"

د سترې محکمې د عالي شورې غړی

می گردد.

با ذکر مراتب هذا شورای عالی ستره محکمه طبق هدايت ماده (۱۲۱) قانون اساسی افغانستان در رابطه قرار ذیل را صادر نمود:

نص قرار: روی دلايل فوق ازینکه مصوبات (۲۴۶) مورخ ۱۳۹۵/۹/۲۹ و (۲۸۶) مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۳ شورای ملی مبنی بر تصویب (قانون صدور فرمان تقيني) در مطابقت با قانون اساسی افغانستان نمی باشد، بناءً به فقدان اعتبار قانونی و حقوقی آن تصمیم اتخاذ گردید.

قضاوتپوه برات علي "متين"

عضو شورای عالی ستره محکمه

قضاوتپوه عبدالحسيب "احدي"

عضو شورای عالی ستره محکمه

قضاوتپوه محمد زمان "سنگري"

عضو شورای عالی ستره محکمه

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۸۵)

۱۳۹۶/۱۲/۷

قضاوتپوه دوكتور عبدالملڪ "كاموي"
عضو شوراي عالي ستره محكمه

قضاوتپوه دوكتور عبدالملڪ "كاموي"
د سترې محكمې د عالي شورې غړې

پوهنوال عبدالقادر "عدالتخواه"
عضو شوراي عالي ستره محكمه

پوهنوال عبدالقادر "عدالتخواه"
د سترې محكمې د عالي شورې غړې

قانونپوه سيد يوسف "حليم"
رئيس ستره محكمه

قانونپوه سيد يوسف "حليم"
د سترې محكمې رئيس

قانون صدور فرمان تقنینی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون با رعایت احکام مندرج ماده هفتاد و نهم و نود و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارتند از:

- ۱- نحوه و فرایند صدور فرمان تقنینی.
- ۲- تنظیم روابط قانونگذاری میان قوه اجرائیه و مقننه.
- ۳- سرعت و سهولت در پروسه قانونگذاری و جلوگیری از ضیاع وقت.
- ۴- تطبیق بهتر و دقیق تر حاکمیت قانون.

د تقنیني فرمان د صادرولو قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان اسلامی جمهوریت د اساسي قانون د نهه اویایمې مادې او اووه نوي یمې مادې د درج شوو احکامو په رعایتولو سره وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- د تقنیني فرمان د صادرولو ډول او بهیر.
- ۲- د اجرائیه او مقننه قوې ترمنځ د قانون جوړونې د اړیکو تنظیمول.
- ۳- د قانون جوړونې په پروسه کې چټکتیا او اسانتیا او د وخت له ضایع کېدو څخه مخنیوی.
- ۴- د قانون د حاکمیت ښه او کره پلې کېدل.

اصطلاحگانی

در پیمه ماده:

راتلونکې اصطلاحگانی پدې قانون کې لاندې مفاهیم افاده کوي:

۱- د رخصتی ورځې: منظور د ملي

شوري د وینې او ژمنې رسمي رخصتی

دي، چې د اساسي قانون له

یوسلو اوومې مادې سره سمون لري.

۲- بېړنی والی: د هېواد له ملي ګټو،

ځمکنۍ بشپړتیا، امنیت او ثبات اړوند

موضوع ده چې په دي هکله نافذ قانون

شتون ونلري.

۳- بودجوي او مالي چارې: هغه موارد

دي، چې له مالي، بوجوي، مالياتي،

قراردادونو، معاشونو، امتیازونو او نورو

ورته چارو سره تړلي وي.

دوه یم فصل

د تقنیني فرمان د صادرولو قانوني موارد

څلورمه ماده:

حکومت کولی شي په لاندې مواردو

کې تقنیني فرمان صادر کړي:

۱- د ملی شوري د رخصتیو په ورځو

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون، مفاهیم

ذیل را افاده می نماید:

۱- ایام تعطیلی: منظور رخصتی‌های

رسمی زمستانی و تابستانی شورای ملی

است، که در مطابقت به ماده

یکصد و هفتم قانون اساسی می‌باشد.

۲- عاجل بودن: موضوعی است

مرتبط با منافع ملی، تمامیت ارضی،

امنیت و ثبات کشور، که در زمینه

قانون نافذ وجود نداشته باشد.

۳- امور بودجه و مالی: مواردی

است، که با مسایل مالی، بودجوی،

مالیاتی، قراردادها، معاشات، امتیازات

و سایر امور مشابه مرتبط باشد.

فصل دوم

موارد قانونی صدور فرمان تقنینی

ماده چهارم:

حکومت در موارد ذیل می تواند فرمان

تقنینی صادر نماید:

۱- در ایام تعطیلی شورای

کې.	ملي.
۲- د موضوع د اړتيا او بېرني والي په صورت کې.	۲- ضرورت و عاجل بودن موضوع.
حکومت په لاندې مواردو کې نشي کولی تقينی فرمان صادر کړي:	حکومت در موارد ذيل نمی تواند فرمان تقينی صادر نماید:
پنځمه ماده:	ماده پنجم:
۱- د ملي شوري په کاري ورځو کې.	۱- در ایام کاری شورای ملی.
۲- په مالی او بودجې پورې اړوندو چارو کې.	۲- در امور مربوط به بودجه و مالی.
۳- د نافذ شوی قانون په شتون کې.	۳- در موجودیت قانون نافذ.
۴- نه بېرني اړتيا.	۴- عدم ضرورت عاجل.
د حکومت صادر شوی فرمان په لاندې مواردو کې له اعتبار څخه ساقط دی:	فرمان صادره حکومت در موارد ذيل از اعتبار ساقط است:
شپږمه ماده:	ماده ششم:
۱- په هغه صورت کې چې د حکومت فرمان ملي شوري ته د لومړنۍ غونډې د جوړېدو له نېټې وروسته، د يوې مياشتې په ترڅ کې وړاندې نه شی.	۱- در صورتی که فرمان تقينی حکومت در خلال یک ماه بعد از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به آن تقدیم نشود.
۲- په هغه صورت کې چې نافذ قانون شتون ولري.	۲- در صورتی که قانون نافذ موجود باشد.

مکلفیت‌های شورای ملی:

ماده هفتم:

شورای ملی مکلف است طبق فقره‌های ۳ و ۵ ماده نود و هفتم قانون اساسی، طرح قانون و فرامین تقنینی را شامل آجندای کاری خویش نموده، تصمیم اتخاذ نماید.

انفاذ

ماده هشتم:

این قانون بعد از توشیح، نافذ و در جریده رسمی نشر می‌گردد.

د ملی شورې مکلفیتونه:

اوومه ماده:

ملي شورې مکلفه ده د اساسي قانون د اووه نوې یمی مادې د ۳ او ۵، فقرې سره سم د تقنیني فرمانونو او قانون طرحه په خپل کاري آجندا کې شامله کړي او تصمیم ونیسي.

انفاذ

اتمه ماده:

دغه قانون له توشیح څخه وروسته نافذ او په رسمي جریده کې خپریږي.

حکم

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

در مورد انفاذ مقرره

تنظيم امور ملكيت هاي

غير رسمي شهري

شماره: (۳۳۴۷)

تاريخ: ۱۳۹۶/۱۲/۳

ماده اول:

طرح مقرره تنظيم امور ملكيت هاي

غير رسمي شهري را كه در جلسه

شماره (۱۶) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۰/۶

كابينه جمهوري اسلامي افغانستان به

داخل (۴) فصل و (۲۸) ماده تصويب

گريده است، منظور مي دارم.

ماده دوم:

اين حكم همراه با مصوبه كابينه

جمهوري اسلامي افغانستان و مقرره

متذكرة، در جريده رسمي نشر

گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

د بناري غير رسمي ملكيتونو د

چارو د تنظيم د مقرري د انفاذ په

هكله د افغانستان اسلامي

جمهوريت د رئيس

حكم

گڼه: (۳۳۴۷)

نېټه: ۱۳۹۶/۱۲/۳

لومړۍ ماده:

د بناري غير رسمي ملكيتونو د چارو

د تنظيم مقرري طرحه چې د افغانستان

اسلامي جمهوريت د كابينې د

۱۳۹۶/۱۰/۶ نېټې (۱۶) گڼه غونډه

كې د (۴) فصلونو او (۲۸) مادو په

دنده كې تصويب شوې ده، منظوروم.

دوه يمه ماده:

دغه حكم د افغانستان اسلامي

جمهوريت د كابينې له مصوبې او د

يادې شوې مقرري له متن سره يوځای

دې، په رسمي جريده كې خپور شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

مصوبه
کابینه جمهوری اسلامی افغانستان
در مورد طرح مقررۀ
تنظیم امور ملکیت های
غیر رسمی شهری

شماره: (۱۶)

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۶

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان،
طرح مقررۀ تنظیم امور ملکیت های
غیر رسمی شهری را در جلسۀ
شماره (۱۶) مورخ
۱۳۹۶/۱۰/۶ به داخل (۴) فصل
و (۲۸) ماده مورد تصویب
قرار داد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

د بناري غیررسمي ملکیتونو د
چارو د تنظیم د مقررې د طرحې
په هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د کابینې
مصوبه

ګڼه: (۱۶)

نېټه: ۱۳۹۶/۱۰/۶

د افغانستان اسلامي جمهوريت کابینې،
د بناري غیررسمي ملکیتونو د
چارو د تنظیم د مقررې طرحه
د ۱۳۹۶/۱۰/۶ نېټې (۱۶) ګڼه
غونډه کې د (۴) فصلونو او (۲۸)
مادو په دننه کې تصویب
کړه.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئیس

فهرست مندرجات مقررۀ تنظيم امور ملكيت هاى غير رسمى شهرى

فصل اول احكام عمومى

صفحه	عنوان	ماده
۲۶.....	مبنى.....	ماده اول:
۲۶.....	اهداف.....	ماده دوم:
۲۷.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۲۹.....	مرجع تطبيق.....	ماده چهارم:

فصل دوم

ثبت ملكيت هاى غير رسمى شهرى

۲۹.....	تثبيت ملكيت ها.....	ماده پنجم:
۳۰.....	كميته واحد ساحوى كدستر.....	ماده ششم:
۳۱.....	تعيين حدود واحد ساحوى كدستر.....	ماده هفتم:
۳۲.....	ثبت و اعطائى سند ملكيت.....	ماده هشتم:
۳۳.....	حقوق دارنده سند ملكيت در زمين هاى دولتى.....	ماده نهم:
۳۶.....	تعهدنامه.....	ماده دهم:
۳۸.....	دفتر ثبت و اعطائى سند ملكيت.....	ماده يازدهم:

فصل سوم

وظايف و صلاحيت ها

۳۹.....	وظايف و صلاحيت هاى اداره اراضى.....	ماده دوازدهم:
۴۱.....	وظايف و صلاحيت هاى شاروالى ها.....	ماده سيزدهم:
۴۳.....	ايجاد كميته هماهنگى.....	ماده چهاردهم:

۴۴.....وظایف و صلاحیت های کمیته هماهنگی	ماده پانزدهم:
۴۵.....کمیته نظارت	ماده شانزدهم:
۴۶.....سند ملکیت	ماده هفدهم:

فصل چهارم

احکام متفرقه

۴۷.....تقسیم ملکیت های غیر رسمی شهری	ماده هجدهم:
۴۸.....حل منازعات	ماده نوزدهم:
۴۸.....مشارکت عامه و خصوصی	ماده بیستم:
۴۹.....برنامه های بهسازی	ماده بیست و یکم:
۴۹.....تنظیم مجدد زمین	ماده بیست و دوم:
۴۹.....ساحات تحت تصرف بی جاشدگان	ماده بیست و سوم:
۵۰.....تزویر اسناد	ماده بیست و چهارم:
۵۰.....تحویل عواید	ماده بیست و پنجم:
۵۰.....ممنوعیت تصرف زمین دولتی	ماده بیست و ششم:
۵۱.....وضع لوایح و طرز العمل ها	ماده بیست و هفتم:
۵۱.....انفاذ	ماده بیست و هشتم:

مقررہ تنظيم امور ملكيت هاى

غير رسمى شهرى

فصل اول

احكام عمومى

مبنى

ماده اول:

این مقررہ به تأسى از حکم ماده یکصد و دوازدهم قانون تنظيم امور زميندارى، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقررہ عبارت اند از:

۱- تنظيم امور سروى و ثبت ملكيت هاى غير رسمى شهرى طور سيستماتيك.

۲- تأمين حق مالکيت مصون برای مالکين ملكيت هاى غير رسمى شهرى.

۳- فراهم نمودن زمينه سرمايه گذارى بالای ملكيت هاى غير رسمى شهرى.

۴- تأمين هماهنگى و همکارى میان ادارات ذيربط در تطبيق احكام این

د بناري غير رسمي ملكيتونو د

چارو د تنظيم مقررہ

لومړى فصل

عمومى حکمونه

مبنى

لومړۍ ماده:

دغه مقررہ د ځمکوالۍ د چارو د تنظيم د قانون د يو سلو دوولسمې مادې د حکم له مخې وضع شوې ده.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې مقررې موخې عبارت دي له:

۱- په سيستماتيك ډول د بناري غير رسمي ملكيتونو د سروې او ثبت د چارو تنظيم.

۲- د بناري غير رسمي ملكيتونو مالکانو ته د مصنون ملكيت د حق تأمينول.

۳- په بناري غير رسمي ملكيتونو باندې د پانگونې د زمينې برابرول.

۴- ددې مقررې د حکمونو په تطبيق کې د اړوندو ادارو ترمنځ د همغږۍ او

همکاری-تأمینول.

اصطلاحگانی

درېمه ماده:

په دې مقررې کې لاندې اصطلاحگانی دغه مفاهیم افاده کوي:

۱- بناري تأسیسات: د بنسټونو په ګډون هغه عامه ساختمانونه دي چې د دولت یا د خلکو له لوري د جمعي ګټې اخیستنې په مقصد په بناري غیر رسمي ساحه باندې جوړ شوي وي.

۲- ژمن لیک: هغه سند دی چې په هغه کې د بناري غیر رسمي ساحو د متصرف مکلفیتونه درجېږي.

۳- د ساتنې وړ ساحه: د فرهنگي ساحو، بناري شنو کمربندونو، جبه زارونو، کرکو زارونو، چمنونو، د اوبو سرچینو، ځنګلونو، هدیرو، تاریخي آبداتو او نورو هغو ساحو په ګډون چې د اړوندو تقنیني سندونو سره سم ساتل شوي دي.

۴- د ملکیت سند: هغه سند دی چې د بناري غیر رسمي ساحې متصرف ته، ددې مقررې له حکمونو سره سم د اراضی

مقررې.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقررې مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

۱- تأسیسات شهری: ساختمان های عامه به شمول زیربناها است که بالای ساحه غیر رسمي شهری به مقصد استفاده جمعی از طرف دولت یا مردم احداث شده باشد.

۲- تعهدنامه: سندی است که مکلفیت های متصرف ساحات غیر رسمي شهری در آن درج می گردد.

۳- ساحه قابل حفظ: شامل ساحه فرهنگی، کمربند های سبز شهری، جبه زارها، نی زارها، چمنی ها، منابع آبی، جنگلات، قبرستان ها، آبدات تاریخی و سایر ساحات که مطابق اسناد تقنینی مربوط حفاظت شده است.

۴- سند ملکیت: سندی است که به متصرف ساحه غیر رسمي شهری، مطابق احکام این مقررې توسط اداره

- د ادارې له خوا ورکول کېږي.
- ۵- د کدستر د ساحوي واحد کمېټه (وسک): د ښاري غیررسمي ساحې د متصرفينو استازي دي چې غړي يې له ديارلسو تنو څخه زيات نه وي او لږ تر لږه څلور غړي يې د هماغې سيمې ښځې وي.
- ۶- سپينه قطعه: هغه ځمکه ده چې په ښاري غیررسمي ساحه کې وي او له هغې څخه فردي يا جمعي گټه اخيسته صورت نه وي موندلې.
- ۷- متصرف: هغه حقيقي شخص دی چې په ښاري غیررسمي ساحه کې يې د استوگنې کور جوړ کړی وي او د دې مقرري له حکمونو سره سم هغه ته د ملکیت سند ورکول کېږي.
- ۸- سوداگريز ځای: هغه مکان يا ساختمان دی چې په ښاري غیررسمي ساحه کې موقعیت لري او حقيقي يا حکمي شخص له هغه څخه د سوداگريزو مقصدونو لپاره گټه اخلي.
- ۹- د استوگنې کور: هغه انفرادي يا گډ ساختمان دی چې د حويلې يا آپارتمان په اراضی اعطاء می گردد.
- ۵- کمیته واحد ساحوی کدستر (وسک): نمایندگان متصرفین ساحه غیر رسمی شهری است که اعضای آن از سیزده نفر بیشتر نبوده و حداقل چهار عضو آن از زنان همان محل باشد.
- ۶- قطعه سفید: زمینی است که در ساحه غیر رسمی شهری قرار داشته و از آن استفاده فردی یا جمعی صورت نگرفته باشد.
- ۷- متصرف: شخص حقیقی است که در ساحه غیر رسمی شهری منزل رهائشی اعمار نموده و مطابق احکام این مقررہ برای وی سند ملکیت اعطاء می گردد.
- ۸- محل تجارتي: مکان یا ساختمان است که در ساحه غیر رسمی شهری موقعیت داشته و شخص حقیقی یا حکمی به مقاصد تجارتي از آن استفاده می نماید.
- ۹- منزل رهائشی: ساختمان انفرادی یا مشترک است که به صورت حویلی

ډول په یو پوریزه توگه یا لدې زیات، په ښاري غیررسمي ساحه کې، ودان شوی وي.

د تطبیق مرجع

خلورمه ماده:

د اراضی اداره د اړوندو ادارو په همکارۍ ددې مقرري د حکمونو د تطبیق مرجع ده.

دوه یم فصل

د ښاري غیررسمي ملکیتونو

ثبت

د ملکیتونو تثبیت

پنځمه ماده:

(۱) هغه ملکیتونه چې د ځمکوالۍ د چارو د تنظیم د قانون له حکمونو سره سم د اعتبار وړ سندونو لرونکي دي، یوازې د اراضی د ادارې له لوري ثبتېږي.

(۲) د اراضی اداره د ښار او کور جوړولو وزارت، د سیمه ییزو ارگانونو د ادارې او د اړوندې ښاروالۍ په همکارۍ، د استوگنې هغه کور چې په ښاري غیررسمي ساحه کې جوړشوی دی د ثبت او متصرف ته د

یا آپارتمان طور یک منزل یا بیشتر از آن در ساحه غیر رسمي شهری، اعمار گردیده باشد.

مرجع تطبیق

ماده چهارم:

اداره اراضی به همکاری ادارات ذیربط مرجع تطبیق احکام این مقرر می باشد.

فصل دوم

ثبت ملکیت های غیر رسمي

شهری

تثبیت ملکیت ها

ماده پنجم:

(۱) ملکیت های که مطابق احکام قانون تنظیم امور زمینداری دارای اسناد مدار اعتبار می باشند، صرف از طرف اداره اراضی ثبت می شوند.

(۲) اداره اراضی به همکاری وزارت شهرسازی و مسکن، اداره ارگان های محلی و شاروالی مربوط، منزل رهائشی را که در ساحه غیر رسمي شهری اعمار گردیده است به منظور ثبت و

- ملکیت د سند د ورکولو په مقصد د لاندې شرایطو په رعایتولو سره تثبیتوي:
- ۱- د ماسټرپلان یا دښاري استراتیژیک پلان په محدوده کې شامل وي.
 - ۲- د اړوندې ښاروالۍ له لوري د هغه د اوسني وضعیت په پام کې نیولوسره، په ښاري پلان کې شامل شوی شي.
 - ۳- د دې مقرری له نافذېدو مخکې، لږترلږه (۱۵) کاله د استوګنې قدامت ولري.
 - ۴- د اوبو د سرچینې او آبي تاسیساتو تل او حریم نه وي.
 - ۵- عامه تاسیسات، شنه ساحه او د ساتنې وړ ساحه نه وي.
 - ۶- په راتلونکو لسو کلونو کې تر دولتي ټولګټو پروژو یا پرمختیایي پلانونو لاندې نه وي.

د کدستر د ساحوي واحد کمېټه

شپږمه ماده:

- (۱) د کدستر د ساحوي واحد کمېټه مکلفه ده، د ملکیت د سند د ورکولو لپاره، خپل درې تنه استازي چې لږ تر لږه

- اعطای سند ملکیت به متصرف با رعایت شرایط ذیل تثبیت می نماید:
- ۱- شامل محدوده ماسټر پلان یا پلان استراتیژیک شهری باشد.
 - ۲- از طرف ښاروالی مربوطه بادر نظر داشت وضعیت موجوده آن، شامل پلان شهری شده بتواند.
 - ۳- قبل از انفاذ این مقرره، حداقل (۱۵) سال قدامت رهایشی داشته باشد.
 - ۴- بستر و حریم منابع آب و تاسیسات آبی نباشد.
 - ۵- تاسیسات عامه، ساحه سبز و ساحه قابل حفظ نباشد.
 - ۶- تحت پروژه های عام المنفعه دولتی یا پلان های انکشافی در ده سال آینده قرار نداشته باشد.

کمیته واحد ساحوی کدستر

ماده ششم:

- (۱) کمیته واحد ساحوی کدستر مکلف است، سه نفر نماینده خویش را که حداقل یکی از آنها زن باشد، جهت

همکاری لازم و نمایندگی از متصرفین محل مربوطه جهت اعطای سند ملکیت به اداره اراضی معرفی نماید.

(۲) کمیته مندرج فقره (۱) این ماده مکلف است، موضوعات مربوط را به متصرفین محل اطلاع دهد.

تعیین حدود واحد ساحوی

کدستر

ماده هفتم:

(۱) اداره اراضی به همکاری وزارت های شهرسازی و مسکن، انرژی و آب و امور داخله و شاروالی مربوط و کمیته واحد ساحوی کدستر حدود واحد های ساحوی کدستر ساحه غیر رسمی شهری را تعیین می نماید.

(۲) حدود واحد های ساحوی کدستر مندرج فقره (۱) این ماده در ساحه غیر رسمی شهری، توسط علایم ثابت تعیین و کوردینات آن در روی نقشه نمایش داده می شود.

له هغوی خنجه یوه پی بنخه وي، د لازمی همکاری- او د اړوند خای له متصرفینو خنجه د استازیتوب لپاره د اراضی ادارې ته وروپېژني.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې کمیته مکلفه ده، د سیمې متصرفینو ته د اړوندو موضوع گانو په هکله خبر ورکړي.

د کدستر د ساحوي واحد د حدودو

ټاکنه

اوومه ماده:

(۱) د اراضی اداره د ښار او کور جوړولو، انرژی او اوبو او د کورنیو چارو د وزارتونو او اړوندې ښاروالی او د کدستر د ساحوي واحد د کمیټې په همکاری، د ښاري غیررسمي ساحې د کدستر د ساحوي واحدونو حدود ټاکي.

(۲) په ښاري غیررسمي ساحه کې ددې مادې په (۱) فقره کې درج د کدستر د ساحوي واحدونو حدود، د ثابتو نښو په واسطه ټاکل کېږي او کوردینات یې د نقشې په مخ ښودل کېږي.

د ملکیت د سند ثبت او ورکول

اټمه ماده:

(۱) د اراضی اداره مکلفه ده، په ښاري غیررسمي ساحو کې د استوګنې کور، سوداګریز ځای، د عامه خدمتونو تاسیسات، سپینه قطعه او د ساتنې وړ ساحه ثبت کړي.

(۲) د ملکیت سند یوازې د ښاري غیر رسمي ساحو د استوګنې د کور متصرف ته ورکول کېږي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوی د ملکیت سند تر دغو شرایطو لاندې ورکول کېږي:

۱- په هغه صورت کې چې د استوګنې د کور متصرف، حقيقي شخص وي.

۲- په هغه صورت کې چې د استوګنې له کور څخه یوازې د سرپناه په منظور ګټه واخیستل شي.

۳- په هغه صورت کې چې د استوګنې د کور په اړوند د شریکانو یا د هغو د وارثانو ترمنځ کومه دعوي یا شخړه شتون ونه لري.

ثبت و اعطای سند ملکیت

ماده هشتم:

(۱) اداره اراضی مکلف است، منزل رهايشی، محل تجارتي، تاسیسات خدمات عامه، قطعه سفید و ساحه قابل حفظ را در ساحات غیر رسمی شهری، ثبت نماید.

(۲) سند ملکیت صرف برای متصرف منزل رهايشی ساحات غیر رسمی شهری اعطاء می گردد.

(۳) سند ملکیت مندرج فقره (۲) این ماده تحت شرایط ذیل اعطاء می گردد:

۱- در صورتی که متصرف منزل رهايشی، شخص حقيقي باشد.

۲- در صورتی که از منزل رهايشی صرف به منظور سرپناه استفاده گردد.

۳- در صورتی که بین شرکاء یا ورثه آن ها در رابطه به منزل رهايشی دعوی یا منازعه وجود نداشته باشد.

۴- در صورتی که منزل رهايشی دارای اسناد عرفی باشد که بر مبنای اسناد مدار اعتبار ترتیب شده باشد.

۵- در صورتی که منزل رهايشی بر مبنای اسناد عرفی فروش، تملیک، هبه و تقسیم گردیده باشد.

(۴) هرگاه در رابطه به منزل رهايشی دعوی یا منازعه وجود داشته باشد، منزل مذکور بعد از حل و فصل دعوی یا منازعه، ثبت گردیده و مطابق احکام این مقررہ سند ملکیت به متصرف اعطاء می‌گردد.

(۵) سند ملکیت که به متصرف منزل رهايشی در ساحات غیر رسمی شهری که زمین دولت نباشد، اعطاء می‌گردد، مانع دعوی اشخاص شده نمی‌تواند.

حقوق دارنده سند ملکیت در

زمین های دولتی

ماده نهم:

(۱) هرگاه زمین متصرفه ساحه غیر رسمی شهری، زمین دولت باشد،

۴- په هغه صورت کې چې د استوګنې کور د هغه عرفي سند لرونکی وي چې د اعتبار وړ سندونو پر بنا ترتیب شوی وي.

۵- په هغه صورت کې چې د استوګنې کور د عرفي سندونو پر بنا پلورل شوی، تملیک شوی، هبه او وېشل شوی وي.

(۴) که چېرې د استوګنې د کور په اړوند دعوي یا شخړه شتون ولري، نوموړی کور د دعوي یا د شخړې له حل او فصل کولو وروسته، ثبتېږي او ددې مقرري له حکمونو سره سم متصرف ته د ملکیت سند ورکول کېږي.

(۵) د ملکیت هغه سند چې د استوګنې د کور متصرف ته په هغو ښاري غیررسمي ساحو کې چې د دولت ځمکه نه وي، ورکول کېږي، د اشخاصو د دعوي خنډه نشي کېدای.

په دولتي ځمکو کې د ملکیت د سند

د لرونکي حقوق

نهمه ماده:

(۱) که چېرې د ښاري غیررسمي ساحې متصرفه ځمکه، د دولت ځمکه وي، د

الی سه بسوه آن، جهت تأمین سرپناه به اسم متصرف یا ورثه وی در بدل فروش فی بسوه مبلغ یک هزار (۱۰۰۰) افغانی، ثبت می‌شود.

(۲) هرگاه زمین متصرفه ساحة غیر رسمی شهری، زمین دولت بوده، بیشتر از سه بسوه الی پنج بسوه آن در صورتی که مورد ضرورت دولت نباشد بر طبق لایحه قیمت‌گذاری مندرج قانون استملاک، بالای متصرف یا ورثه وی به فروش رسیده و ثبت می‌شود.

(۳) هرگاه زمین متصرفه ساحة غیر رسمی شهری، زمین دولت بوده، بیشتر از پنج بسوه الی ده بسوه آن در صورتی که مورد ضرورت دولت نباشد نظر به موقعیت زمین، بالای متصرف یا ورثه وی به نرخ روز به فروش رسیده و ثبت می‌شود.

(۴) هرگاه زمین متصرفه ساحة غیر رسمی شهری، زمین دولت بوده و بیشتر از ده بسوه باشد، زمین اضافی بادر نظر داشت احکام فقره های

استوکنځي د تأمینولو لپاره، په زرو (۱۰۰۰) افغانیو د فی بسوې د پلورنې په بدل کې د هغې تر دریو بسوو پورې د متصرف یا د هغه د ورثې په نامه، ثبتېږي.

(۲) که چېرې د ښاري غیررسمي ساحې متصرفه ځمکه، د دولت ځمکه وي، د هغې له درېو بسوو څخه زیاته تر پنځو بسوو پورې په هغه صورت کې چې د دولت د اړتیا وړ نه وي د استملاک په قانون کې درج د بیو د ټاکنې له لایحې سره سم، په متصرف یا د هغه په وارثانو پلورل کېږي او ثبتېږي.

(۳) که چېرې د ښاري غیررسمي ساحې متصرفه ځمکه، د دولت ځمکه وي، له پنځو بسوو څخه زیاته تر لسو بسوو پورې په هغه صورت کې چې د دولت د اړتیا وړ نه وي د ځمکې موقعیت ته په پام سره، په متصرف یا د هغه په وارثانو د ورځې په بیه پلورل کېږي او ثبتېږي.

(۴) که چېرې د ښاري غیررسمي ساحې متصرفه ځمکه، د دولت ځمکه وي او له لسو بسوو څخه زیاته وي، اضافي ځمکه ددې مادې د (۱، ۲ او ۳) فقرو د حکمونو

رسمي جریده

۱۳۹۶/۱۲/۷

مسلسل نمبر (۱۲۸۵)

- په پام کې نیولو سره، د دولت ملکیت دی او د متصرف له واک څخه بهر کېږي.
- (۵) هغه شخص چې د دې مادې په (۱، ۲، ۳ او ۴) فقرو کې له درج شوو حکمونو سره سم د ملکیت سند ورته ورکول کېږي، تر خپل تصرف لاندې ملکیت کې د مالکانه تصرف حق لري.
- (۶) دولتي او غیردولتي ادارې نشي کولی د دې مادې په (۱، ۲، ۳ او ۴) فقرو کې درج شوي اشخاص په اجباري ډول د هغوی تر تصرف لاندې ملکیت څخه وباسي، خو د قانون له حکمونو سره سم.
- (۷) د دې مادې په (۱، ۲، ۳ او ۴) فقرو کې د درج شوي متصرف میره/میرمن د کور شریک پېژندل کېږي او نوم یې د ملکیت په سند کې لیکل کېږي.
- (۸) د دې مادې په (۱، ۲، ۳ او ۴) فقرو کې درج شوي حقوق، وارثانو ته د لېږدوني وړ دي.
- (۱، ۲، ۳) این ماده، ملکیت دولت بوده و از اختیار متصرف خارج می‌گردد.
- (۵) شخصی که مطابق احکام مندرج فقره های (۱، ۲، ۳، ۴) این ماده، سند ملکیت برای وی اعطاء می‌گردد، حق تصرف مالکانه در ملکیت تحت تصرف خویش را دارا می‌باشد.
- (۶) ادارات دولتی و غیردولتی نمی‌توانند، اشخاص مندرج فقره های (۱، ۲، ۳، ۴) این ماده را از ملکیت تحت تصرف آن‌ها طور اجبار اخراج نمایند، مگر مطابق احکام قانون.
- (۷) همسر متصرف مندرج فقره های (۱، ۲، ۳، ۴) این ماده بحیث شریک منزل رهايشی شناخته شده و نام وی در سند ملکیت درج می‌گردد.
- (۸) حقوق مندرج فقره های (۱، ۲، ۳، ۴) این ماده به ورثه قابل انتقال می‌باشد.

ژمن ليک

لسمه ماده:

(۱) د اراضی اداره د بناري غيررسمي ساحي د استوگني د کور له تصرف څخه، ژمن ليک اخلي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی ژمن ليک، د متصرف هغه مکلفيتونه چې په لاندې ژمنو کې شامل دي، مشخصوي:

۱- د هغو معلوماتو د سموالي په اړوند د تضمين د وړاندې کولو ژمنه چې د استوگني د کور د سروې په بهير کې يې د اراضی ادارې مؤظف ته وړاندې کړي دي.

۲- د اړوند ملکيت د مشخصاتو په هکله د ناسمو معلوماتو د وړاندې کولو د حقوقي مسؤوليت د منلو په اړوند ژمنه.

۳- ددې په اړوند ژمنه چې د نظر وړ د استوگني کور له هغه سره ترره، اجارې، کرايې، تضمين او امانت لاندې نه دی.

۴- په هغه صورت کې چې د نظر وړ د استوگني کور له هغه سره تر رهن، اجارې،

تعهدنامه

ماده دهم:

(۱) اداره اراضی از متصرف منزل رهايشی ساحه غير رسمي شهری، تعهدنامه اخذ می نماید.

(۲) تعهدنامه مندرج فقره (۱) این ماده، مکلفیت های متصرف را که شامل تعهدات ذیل می باشد، مشخص می نماید:

۱- تعهد ارایه تضمین مبنی بر صحت بودن معلوماتی که در جریان سروی منزل رهايشی به مؤظف اداره اراضی ارایه نموده است.

۲- تعهد مبنی بر قبول مسؤولیت حقوقي در صورت ارایه معلومات نادرست در مورد مشخصات ملکيت مربوط.

۳- تعهد مبنی بر اینکه منزل رهايشی مورد نظر تحت رهن، اجاره، کرایه، تضمین و امانت نزد وی نمی باشد.

۴- تعهد مبنی بر احضار مالک یا وکیل قانونی وی در صورتی که منزل

رهایشی مورد نظر نزد وی تحت رهن، اجاره، کرایه، تضمین و یا عاریت باشد.

۵- تعهد مبنی بر اینکه در اخیر هر سال مالی محصول صفائی منزل رهایشی مورد نظر را به حساب شاروالی مربوطه تحویل بانک می‌نماید.

۶- تعهد مبنی بر اینکه حین تطبیق پلان های بهسازی و احداث زیربنا های شهری، ساحه مورد ضرورت را به دولت واگذار می‌نماید.

(۳) رعایت تعهدات مندرج تعهدنامه، پیش شرط تطبیق برنامه های حکومت در ساحات غیر رسمی شهری می‌باشد.

(۴) هرگاه ساحه ملکیت های غیر رسمی شهری توسط حکومت و سکتور خصوصی به صورت مشترک بهسازی و یا تنظیم مجدد گردد، متصرف منزل رهایشی دارای حقوق مندرج اسناد تقنینی مربوط می‌باشد.

(۵) متصرف مندرج ماده نهم

کرایه، تضمین او یا عاریت لاندې وي، د مالک یا د هغه د قانوني وکیل د احضار په اړوند ژمنه.

۵- په دې اړوند ژمنه چې د هر مالي کال په پای کې د نظر وړ استوګنې د کور د صفایي محصول د اړوندې بناروالی په حساب بانک ته تحویلوي.

۶- په دې اړوند ژمنه چې د بناري بنې جوړونې پلانونو د تطبیق او د بناري بنسټونو د جوړولو په وخت کې، د اړتیا وړ ساحه دولت ته پرېږدي.

(۳) په ژمن لیک کې د درج شوو ژمنو رعایت، په بناري غیررسمي ساحو کې د حکومت د برنامه د پلي کولو مخکینی شرط دی.

(۴) که چېرې د بناري غیررسمي ملکیتونو ساحه د حکومت او د خصوصي سکتور په واسطه په ګډه ډول ښه جوړ او یا بیا تنظیم شي، د استوګنې د کور متصرف په اړوندو تقنیني سندونو کې د درج شوو حقوقو لرونکی دی.

(۵) ددې مقرري په نهمه ماده کې درج

شوی متصرف د رسمي يا غير رسمي (شرعي يا عرفي) سندونو د لرونکي متصرف په تناسب د حکومت د برنامو په پلي کولو کې زیات مسؤولیت لري.

د ملکیت د سند د ثبت او ورکولو

دفتر

یوولسمه ماده:

(۱) د ملکیت سند د زرو (۱۰۰۰) افغانیو په بدل کې د بناري غیررسمي ساحې متصرف (نارینه یا بنځې) ته ورکول کېږي.

(۲) د اراضی اداره د ملکیت سند چې د استوګنې د کور د کمی او کیفی مشخصاتو او د هغه د متصرف د شهرت لرونکی وي په معلوماتي بانک (دیتابیس) کې ساتي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوی د ملکیت سند په دريو نقلونو کې برابرېږي، یو نقل یې د استوګنې د کور متصرف، دوه یې نقل یې د بناروالی اړوندې ناحیې او درېیم نقل یې په اړوند دفتر کې د ساتنې لپاره د ولایت د اراضی

این مقررہ در تناسب با متصرف دارای اسناد رسمی یا غیر رسمی (شرعی یا عرفی) در تطبیق برنامه های حکومت مسؤولیت بیشتر دارد.

دفتر ثبت و اعطای سند

ملکیت

ماده یازدهم:

(۱) سند ملکیت در بدل مبلغ یک هزار (۱۰۰۰) افغانی به متصرف (مرد یا زن) ساحه غیر رسمی شهری اعطأ می گردد.

(۲) اداره اراضی سند ملکیت را که حاوی مشخصات کمی و کیفی منزل رهايشی و شهرت متصرف آن می باشد در بانک معلوماتی (دیتابیس) حفظ می نماید.

(۳) سند ملکیت مندرج فقره (۲) این ماده در سه نقل ترتیب، یک نقل آن به متصرف منزل رهايشی، نقل دوم آن به ناحیه مربوط شاروالی و نقل سومی آن، غرض حفظ در دفتر مربوط به اداره اراضی ولایت، ارسال

اداري ته استول کيږي.

می گردد.

(۴) د ښاروالۍ ناحیې مکلفې دي، ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوی د ملکیت سند کاپي د ساتنې په غرض په رسمي ډول اړوندې ښاروالۍ ته واستوي.

(۴) نواحی ښاروالی مکلف اند، کاپي سند ملکیت مندرج فقره (۳) این ماده را طور رسمی غرض حفظ به ښاروالی مربوط ارسال نمایند.

(۵) د اراضی د ادارې درېیم واحدونه مکلف دي، ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوي د ملکیت سند کاپي د ساتنې په غرض په رسمي ډول د اراضی ادارې ته واستوي.

(۵) واحد های دومی اداره اراضی مکلف اند، کاپي سند ملکیت مندرج فقره (۳) این ماده را طور رسمی غرض حفظ به اداره اراضی ارسال نمایند.

(۶) که چېرې د ملکیت سند د ځینو لاملونو پر بنا له منځه ولاړشي، د اراضی اداره د هغه مثني د دوو زرو (۲۰۰۰) افغانیو په بدل کې متصرف ته ورکوي.

(۶) هرگاه سند ملکیت بنابر عواملی از بین برود، اداره اراضی مثنای آن را در بدل مبلغ دوهزار (۲۰۰۰) افغانی به متصرف اعطأ می نماید.

درېیم فصل

فصل سوم

دندې او واکونه

وظایف و صلاحیت ها

د اراضی د ادارې دندې او

وظایف و صلاحیت های اداره

واکونه

اراضی

دوولسمه ماده:

ماده دوازدهم:

د اراضی اداره په ښاري غیررسمي ملکیتونو پورې د اړوندو چارو د تنظیم په منظور، لاندې دندې او واکونه

اداره اراضی به منظور تنظیم امور مربوط به ملکیت های غیر رسمی شهری، دارای وظایف و صلاحیت های

- لري: ذیل می باشد:
- ۱- د بناري غير رسمي ملکیتونو ثبت. ۱- ثبت ملکیت های غیر رسمی شهری.
 - ۲- د کدستر د هر ساحوي واحد د حدودو ټاکنه. ۲- تعیین حدود هر واحد ساحوی کدستر.
 - ۳- د کدستر په ساحوي واحدونو کې د استوګنې د کور د تخنیکي معلوماتو راټولول. ۳- جمع آوری معلومات تخنیکي منازل رهايشی در واحد های ساحوی کدستر.
 - ۴- په بناري غير رسمي ساحو کې د استوګنې د کور متصرف ته د ملکیت د سند د ورکولو لپاره له اړوندو ادارو او د کدستر د ساحوي واحدونو له کمېټو سره د تفاهم لیک لاسلیک کول. ۴- امضای تفاهمنامه جهت اعطای سند ملکیت به متصرف منزل رهايشی در ساحات غیر رسمی شهری با ادارات ذیربط و کمیته های واحد های ساحوی کدستر.
 - ۵- د بناري غير رسمي ملکیتونو تخنیکي ارزونه. ۵- ارزیابی تخنیکي ملکیت های غیر رسمی شهری.
 - ۶- په بناري غير رسمي ساحو کې د کدستر د ساحوي واحدونو د کمېټو او اړوندو ادارو ترمنځ د همغږۍ رامنځته کول. ۶- ایجاد هماهنگی میان کمیته های واحد های ساحوی کدستر در ساحات غیر رسمی شهری و ادارات ذیربط.
 - ۷- د ملکیت د سند د ورکولو د برنامې د پلي کولو په منظور د کدستر د ساحوي واحدونو د کمېټو له استازو سره مشوره کول. ۷- مشوره با نمایندگان کمیته های واحد های ساحوی کدستر به منظور تطبیق برنامه اعطای سند ملکیت.

- ۸- د کدستر د ساحوي واحدونو په کمپنو کې شامل د استوګنې د کور متصرفينو ته د ملکیت د سند طرحه کول، برابرول او ورکول.
- ۹- د مرکز او ولایتونو د اراضی ریاستونو په دفترانو او معلوماتي بانکونو (دیتابیس) کې د ملکیت د سندونو ساتنه او آرشیف.
- ۱۰- له اړوندو تقیني سندونو سره سم، په دې برخه کې د نورو دندو او واکونو ترسره کول.

۸- طرح، ترتیب و اعطای سند ملکیت برای متصرفین منازل رهایشی شامل کمیته های واحد های ساحوی کدستر.

۹- حفظ و آرشیف اسناد ملکیت در دفاتر و بانک های معلوماتی (دیتابیس) در ریاست های اراضی مرکز و ولایات.

۱۰- انجام سایر وظایف و صلاحیت ها در زمینه، مطابق اسناد تقیني مربوط.

وظایف و صلاحیت های
شاروالی ها
ماده سیزدهم:

شاروالی ها به منظور تنظیم امور مربوط به ملکیت های غیررسمی شهری، دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:

۱- همکاری با اداره اراضی در جمع آوری معلومات در مورد منازل رهایشی ساحة غیر رسمی شهری.

۲- همکاری با اداره اراضی در تعیین

د بنساروالیو دندې او

واکونه

دیارلسمه ماده:

بنساروالی په بنساري غیررسمي ملکیتونو پورې د اړوندو چارو د تنظیم په منظور، لاندې دندې او واکونه لري:

۱- د بنساري غیررسمي ساحې د استوګنې د کور په هکله د معلوماتو په راټولولو کې د اراضی له ادارې سره همکاري.

۲- د کدستر د ساحوي واحدونو

- د حدودو په ټاکلو او د کدستر د ساحوي واحدونو د کمېټو په رامنځته کولو کې د اراضی له ادارې سره همکاري.
- ۳- د منظورې شوې لايحې پر بنسټ د کدستر د هر ساحوي واحد د ځمکې د اقل حد ارزښت په پام کې نيولو سره د ځمکې او ساختمان د بيې تثبیتول او د اراضی ادارې ته د هغو استول.
- ۴- د اړوندې ناحیې په دفتر کې د ملکیت د سند د اصل او د اړوندې ښاروالی د آرشیف په دفتر کې د هغه د کاپی ساتنه.
- ۵- د صفایي د محصول د کتابچې ویش.
- ۶- په ژمن لیک کې د درج شوو ژمنو له رعایت څخه څارنه.
- ۷- په ژمن لیک کې د درج شوو شرطونو د رعایتولو په صورت کې متصرف ته د تصدیق لیک ورکول.
- ۸- له اړوندو تقنیني سندونو سره سم، په دې برخه کې د نورو دندو او واکونو ترسره کول.
- حدود واحد های ساحوی کدستر و ایجاد کمیته های واحد های ساحوی کدستر.
- ۳- تثبیت قیمت زمین و ساختمان با در نظر داشت حداقل ارزش زمین هر واحد ساحوی کدستر به اساس لایحه منظور شده و ارسال آن به اداره اراضی.
- ۴- حفظ اصل سند ملکیت در دفتر ناحیه مربوط و کاپی آن در دفتر آرشیف شاروالی مربوط.
- ۵- توزیع کتابچه محصول صفایي.
- ۶- نظارت از رعایت تعهدات مندرج تعهدنامه.
- ۷- اعطای تصدیقنامه در صورت رعایت شرایط مندرج تعهدنامه برای متصرف.
- ۸- انجام سایر وظایف و صلاحیت ها در زمینه، مطابق اسناد تقنینی مربوط.

د همغږۍ د کمېټې رامنځته کول

څوارلسمه ماده:

(۱) د اړوندو ادارو ترمنځ د همکارۍ د تأمینولو په منظور په مرکز کې د همغږۍ کمېټه په لاندې ترکیب سره رامنځته کېږي:

۱- د اراضۍ ادارې لوی رئیس د رئیس په توګه.

۲- د اراضۍ ادارې د کدستر رئیس د غړي په توګه.

۳- د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت استازی د غړي په توګه.

۴- د انرژۍ او اوبو وزارت استازی د غړي په توګه.

۵- د ماليې وزارت استازی د غړي په توګه.

۶- د بنځو د چارو وزارت استازی د غړي په توګه.

۷- د سیمه ییزو ارګانونو د ادارې استازی د غړي په توګه.

۸- کابل ښاروالۍ استازی د غړي په توګه.

ایجاد کمیته هماهنگی

ماده چهاردهم:

(۱) کمیته هماهنگی به منظور تأمین همکاری میان ادارات ذیربط در مرکز به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

۱- رئیس عمومی اداره اراضی به حیث رئیس.

۲- رئیس کدستر اداره اراضی به حیث عضو.

۳- نماینده وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ به حیث عضو.

۴- نماینده وزارت انرژۍ و آب به حیث عضو.

۵- نماینده وزارت مالیه به حیث عضو.

۶- نماینده وزارت امور زنان به حیث عضو.

۷- نماینده اداره ارګان های محلی به حیث عضو.

۸- نماینده شاروالی کابل به حیث عضو.

- (۲) د اړوندو ادارو ترمنځ د همکارۍ د تأمینولو په منظور په ولایتونو کې د همغږۍ کمیټه په لاندې ترتیب رامنځته کېږي:
- ۱- والي د رئیس په توګه.
 - ۲- د ولایت د اراضی د ادارې رئیس د غړي په توګه.
 - ۳- د ولایت د اراضی د ادارې د کدستر آمر د غړي په توګه.
 - ۴- د ولایت د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ رئیس د غړي په توګه.
 - ۵- د ولایت د انرژۍ او اوبو رئیس د غړي په توګه.
 - ۶- د ولایت د بنڅو د چارو رئیس د غړي په توګه.
 - ۷- د ولایت مستوفي د غړي په توګه.
 - ۸- د اړوند بنار بناروال د غړي په توګه.

- (۲) کمیټه هماهنگی به منظور تأمین همکارۍ میان ادارات ذیربط در ولایات، به ترکیب ذیل ایجاد می‌گردد:
- ۱- والی به حیث رئیس.
 - ۲- رئیس اداره اراضی ولایت به حیث عضو.
 - ۳- آمر کدستر اداره اراضی ولایت به حیث عضو.
 - ۴- رئیس زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت به حیث عضو.
 - ۵- رئیس انرژۍ و آب ولایت به حیث عضو.
 - ۶- رئیس امور زنان ولایت به حیث عضو.
 - ۷- مستوفي ولایت به حیث عضو.
 - ۸- شاروال شهر مربوط به حیث عضو.

د همغږۍ د کمیټې دندې او

واکونه

پنځلسمه ماده:

ددې مقرري په څوارلسمه ماده کې درج شوې د همغږۍ کمیټه لاندې دندې او

هماهنگی

ماده پانزدهم:

کمیټه های هماهنگی مندرج ماده چهاردهم این مقررہ، دارای وظایف و

واکونه لري:

۱- د بناري غير رسمي ملکیتونو ته د ملکیت د سند د سروې، ثبت او ورکولو د بهیر بررسی.

۲- د کورنیو او بهرنیو تمویلونکو د مالي او تخنیکي همکارو جلبول.

۳- د اړتیا په صورت کې حکومت ته د ملکیت د سند د ثبت او ورکولو له بهیر څخه د را ولاړو شوو مسایلو ارجاع.

۴- د ټولیزو رسنیو له لارې د اړوندې ساحې اوسېدونکو ته د پوهاوي ورکولو د برنامو جوړول.

د څارنې کمیټه

شپاړسمه ماده:

(۱) د بناري غير رسمي ملکیتونو د ملکیت د سند له سروې، ثبت او ورکولو څخه د څارنې کمیټه د بنار او کور جوړولو د وزیر په مشرۍ په لاندې ترکیب رامنځته کېږي:

۱- د اراضی د ادارې لوی رئیس د مرستیال په توګه.

صلاحیت های ذیل می باشند:

۱- بررسی پروسه سروی، ثبت و اعطای سند ملکیت به ملکیت های غیر رسمی شهری.

۲- جلب همکاری های مالی و تخنیکي تمویل کنندگان داخلی و خارجی.

۳- ارجاع مسایل ناشی از پروسه ثبت و اعطای سند ملکیت در صورت لزوم به حکومت.

۴- تدویر برنامه های آگاهی دهی از طریق رسانه های همگانی به باشندگان ساحه مربوط.

کمیته نظارت

ماده شانزدهم:

(۱) کمیته نظارت از سروی، ثبت و اعطای سند ملکیت به ملکیت های غیر رسمی شهری تحت ریاست وزیر شهرسازی و مسکن، به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

۱- رئیس عمومی اداره اراضی به حیث معاون.

- ۲- د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت معین د غړي په توګه.
- ۳- د انرژۍ او اوبو وزارت معین د غړي په توګه.
- ۴- د بنځو چارو وزارت معین د غړي په توګه.
- ۵- د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې معین د غړي په توګه.
- ۶- د سیمه ییزو ارګانونو د ادارې د بناروالیو د چارو معین د غړي په توګه.
- ۷- د کابل بناروالۍ مرستیال د غړي په توګه.
- (۲) د څارنې د کمېټې د فعالیت ډول په هغې کړنلاره کې چې د هغې کمېټې په واسطه وضع کېږي، تنظیمېږي.
- (۳) د څارنې د کمېټې سکرتریت د اراضۍ د ادارې پر غاړه دی.
- د ملکیت سند
اوولسمه ماده:
- (۱) د اراضۍ اداره، د ملکیت د سند بڼه او محتوي برابر وي.
- (۲) د اراضۍ اداره او اړوندې ادارې
- ۲- معین وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ به حیث عضو.
- ۳- معین وزارت انرژي و آب به حیث عضو.
- ۴- معین وزارت امور زنان به حیث عضو.
- ۵- معین اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث عضو.
- ۶- معین امور شاروالی های اداره ارگان های محلی به حیث عضو.
- ۷- معاون شاروالی کابل به حیث عضو.
- (۲) طرز فعالیت کمیته نظارت در طرز العملی که توسط آن کمیته وضع می گردد، تنظیم می شود.
- (۳) سکرتریت کمیته نظارت به عهده اداره اراضی می باشد.
- سند ملکیت
ماده هفدهم:
- (۱) اداره اراضی، شکل و محتوای سند ملکیت را ترتیب می نماید.
- (۲) اداره اراضی و ادارات ذیربط

مکلفي دي، د ملکیت د سند له سروې، ثبت او ورکولو مخکې د ملي راډيو تلويزيون او نورو ټوليزو رسنيو له لارې په بنسټي غير رسمي ساحو کې د استوگنې د کورونو متصرفينو ته د پوهاوي ورکولو برنامې خپرې کړي.

څلورم فصل

متفرقه حکونه

د بنسټي غير رسمي ملکیتونو

وېش

اتلسمه ماده:

(۱) د اراضی اداره مکلفه ده په بنسټي غير رسمي ساحو کې د محکمو د پرېکړو پر بنسټ د وېشل شوو ملکیتونو هر یوه مالک ته د ملکیت جلا سند ورکړي.

(۲) د اراضی اداره مکلفه ده، په بنسټي غير رسمي ساحو کې د عرفي سندونو پر بنسټ د وېشل شوو ملکیتونو هر یوه مالک ته د ملکیت جلا سند ورکړي، په دې شرط چې په هغو پورې اړوند عرفي سندونه، د اړوندو تقنیني

مکلف اند، قبل از سروی، ثبت و اعطای سند ملکیت، برنامه های آگاهی دهی را برای متصرفین منازل رهايشی در ساحات غير رسمي شهری، از طریق راديو و تلويزيون ملي و ساير رسانه های همگانی نشر نمایند.

فصل چهارم

احکام متفرقه

تقسیم ملکیت های غير رسمي

شهری

ماده هجدهم:

(۱) اداره اراضی مکلف است برای هر یک از مالکین ملکیت های تقسیم شده بر اساس فیصله های محاکم در ساحات غير رسمي شهری، سند ملکیت جداگانه اعطاء نماید.

(۲) اداره اراضی مکلف است برای هر یک از مالکین ملکیت های تقسیم شده به اساس اسناد عرفی در ساحات غير رسمي شهری، سند ملکیت جداگانه اعطاء نماید، مشروط بر این که اسناد عرفی آن ها با احکام

سندونو له حکمونو سره مغایرت ونه لري.

د شخړو حل

نولسمه ماده:

په ښاري غیررسمي ملکیتونو پورې اړوند اختلافونه په لومړي پړاو کې د کدستر د ساحوي واحدونو د کمېټو له لارې حل او فصل کېږي. د کدستر د ساحوي واحدونو د کمېټو په تصمیم د نه قناعت په صورت کې په دې اړوند د ځمکوالی د چارو د تنظیم د قانون له حکمونو سره سم اجراءات صورت مومي.

عامه او خصوصي مشارکت

شلمه ماده:

(۱) د ښې جوړونې او د ښاري معیارونو د رعایتولو په منظور په ښاري غیررسمي ملکیتونو کې د عامه او خصوصي مشارکت له لارې پانگونه د حکومت په تجویز او د متصرفینو په موافقه په مشارکتی ډول صورت مومي.

(۲) خصوصي سکتور د اړوندې ښاروالی او د سیمې د متصرفینو په موافقه کولای

اسناد تقنینی مربوط مغایرت نداشته باشد.

حل منازعات

ماده نهم:

اختلافات مربوط به ملکیت های غیر رسمی شهری در مرحله ابتدایی از طریق کمیته های واحد های ساحوی کدستر حل و فصل می گردد، در صورت عدم قناعت به تصمیم کمیته های واحد های ساحوی کدستر، مطابق احکام قانون تنظیم امور زمینداری در مورد اجراءات صورت می گیرد.

مشارکت عامه و خصوصی

ماده بیستم:

(۱) سرمایه گذاری در ملکیت های غیررسمی شهری از طریق مشارکت عامه و خصوصی به منظور بهسازی و رعایت معیارهای شهری به تجویز حکومت و موافقه متصرفین طور مشارکتی صورت می گیرد.

(۲) سکتور خصوصی به موافقه ښاروالی مربوط و متصرفین محل می تواند،

شي د ښې جوړونې او د ځمکې د بيا تنظيم په مقصد مشارکتې برنامه، د اړوندو تقينې سندونو له حکمونو سره سم، پلي کړي.

د ښې جوړونې برنامه

يوويشتمه ماده:

د استوگنې د کور متصرف مکلف دی، په ښاري غيررسمي ساحو کې د ښې جوړونې د برنامه د طرحې او پلي کولو په صورت کې د ژمن ليک پر بنا، اړوندې ژمنې رعايت کړي.

د ځمکې بيا تنظيم

دوه ويشتمه ماده:

په ښاري غيررسمي ملکيتونو کې د ښې جوړونې په مقصد د ځمکې د بيا تنظيم او د هغې د پرمختيا له تگلارو څخه ګټه اخيسته، د اړوند تقينې سند سره سم صورت مومي.

د بې ځايه شوو تر تصرف لاندې ساحې

درويشتمه ماده:

په هغو ښاري غيررسمي ملکيتونو پورې اړوندې چارې چې د بې ځايه شوو په تصرف کې دي په جلا کړنلاره کې

برنامه مشارکتې را به مقصد بهسازي و تنظيم مجدد زمين، مطابق احکام اسناد تقينې مربوط، تطبيق نمايد.

برنامه های بهسازي

ماده بیست و یکم:

متصرف منزل رهائشي مکلف است در صورت طرح و تطبيق برنامه های بهسازي در ساحات غير رسمي شهري، تعهدات مربوط را بر مبنای تعهدنامه رعايت نمايد.

تنظيم مجدد زمين

ماده بیست و دوم:

استفاده از شيوه های تنظيم مجدد زمين و انکشاف آن به منظور بهسازي در ملکيت های غير رسمي شهري، مطابق سند تقينې مربوط، صورت مي گيرد.

ساحات تحت تصرف بې جاشدگان

ماده بیست و سوم:

امور مربوط به ملکيت های غير رسمي شهري که در تصرف بې جاشدگان قرار دارد، در طرز العمل جداگانه تنظيم

تنظيمپرې.

د سندونو تزوير

خلپريشتمه ماده:

که چېرې کارکوونکي يا متصرف د ملکيت د سند د سروې، ثبت او ورکولو په بهير کې د تزوير جرم ترسره کړي، د قانون له حکمونو سره سم مجازات کېږي.

د عوايدو تحويلول

پنځه ويشتمه ماده:

ددې مقرري د حکمونو له تطبيق څخه راولاړ شوي حاصله عوايد د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحويلېږي.

د دولتي ځمکې د تصرف ممنوعيت

شپږويشتمه ماده:

(۱) د بناري ماسټرپلان په دننه يا بهر کې د عامه يا دولتي ځمکو تصرف، ددې مقرري له نافذېدو څخه وروسته منع دی.

(۲) هغه شخص چې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې ځمکه تصرف کړي، د قانون له حکمونو سره سم مجازات کېږي.

می گردد.

تزوير اسناد

ماده بیست و چهارم:

هرگاه کارکن یا متصرف در پروسه سروی، ثبت و اعطای سند ملکیت مرتکب جرم تزوير شود، مطابق احکام قانون مجازات می گردد.

تحويل عوايد

ماده بیست و پنجم:

عوايد حاصله ناشی از تطبيق احکام این مقرره، به حساب واردات دولت تحويل بانک می گردد.

ممنوعيت تصرف زمين دولتي

ماده بیست و ششم:

(۱) تصرف زمین های عامه یا دولتی در داخل یا خارج ماسټر پلان های شهری، بعد از انفاذ این مقرره، ممنوع می باشد.

(۲) شخصی که زمین های مندرج فقره (۱) این ماده را تصرف نماید، مطابق احکام قانون مجازات می گردد.

رسمي جریده

۱۳۹۶/۱۲/۷

مسلسل نمبر (۱۲۸۵)

د لایحو او کړنلارو وضع

اووه ویستمه ماده:

د اراضی اداره کولای شي ددې مقررې د حکمونو د لایحه تطبیق په مقصد له اړوندو ادارو سره په تفاهم کې، لایحې او کړنلارې وضع کړي.

انفاذ

اته ویستمه ماده:

دغه مقررې په رسمي جریده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذېږي.

وضع لوایح و طرزالعمل ها

ماده بیست و هفتم:

اداره اراضی می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این مقررې در تفاهم با ادارات ذیربط، لوایح و طرزالعمل ها را وضع نماید.

انفاذ

ماده بیست و هشتم:

این مقررې از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Law on Issuance of Legislative Decree**
- **Regulation on Managing Affairs Related to Unofficial Urban Estates**

**Date:26th February.2018
ISSUE NO:(1285)**